

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 3. sz.

Sztrájk után.

Senki sem tagadhatja, hogy a munkásnak joga van munkájának megfelelő ellenértéket követelni. Ezek a bérkövetelések a multakhoz viszonyítva sokszor tulságos magasaknak látszanak, azonban nem szabad elfelejteni azt, hogy a megélhetés általában drágábbá vált országszerte és hogy az igények nagymértékben emelkedtek. Akkor tehát, amidőn az aratómunkás nem tartja fáradságos munkáját kellőképp díjazottnak — a dunántuli részeken ma is általános — 13-14-ik résszel, nem szabad elszörnyűködnünk követelése szerénytelenségén, mert hiszen ez az aratórész 20-30 évvel ezelőtt állapított meg így, mely megállapítás ma már kétségkívül alacsony. Igaz, hogy az aratómunkás az aratás mellett egyéb munkákat és javadalmakat is élvez munkaadójától, de ezek a munkálatok és javadalmak a mult időkben is megvoltak, de ezek a munkálatok ma már szintén csak magasabb munkabér mellett végeztethetők el, a javadalmak értéke pedig nincs arányban az éretük végzendő munka értékével. Az aratómunkások a legtöbb helyütt tengeri részes földet is kapnak, a Dunántul legnagyobb részében azonban ezeket $\frac{1}{5}$ — $\frac{1}{4}$ részért kötelesek megmivelni; holott ezek megmunkálásának értéke ma már jóval magasabb. De hagyján a munkabérek alacsonyága, ami elvégre is a kereslettel és kínálattal is össze függésben van, azonban éppen az idei dunántuli sztrájknál azt tapasztaltuk, hogy az elégedetlenség és a zavargások jelentékeny okait azok a mellékszolgáltatások képezték, melyeket robotnak neveznek s melyeket az arató munkásoknak az arató munkálatoktól függetlenül kell elvégezniök, vagy a munkásoknak azor természetes igényei kielégítésének hiánya, amelyek

pedig már a humanitás szempontjából is a munkaadó terhét kell, hogy képezzék.

Ezek közül csak azt hozzuk föl, hogy a Dunántul nagy részében az aratók az ivóvíz szállításáért a munkaadónak vagy pénzt fizetnek, vagy külön munkaellenzolgáltatást.

A munkásoknak jogos érdeke tehát, hogy az évtizedek előtti viszonyoknak megfelelő munkabérek emeltessenek, a robot nevezet alatt értett mellékszolgáltatások pedig csökkentessenek. Azt hisszük, hogy ez ellen egyetlen munkaadó sem zárkózik el, mert hiszen első sorban a munkaadó érdeke, hogy megelégedett és szorgalmas munkásaival jó egyetértésben élve, egész évi fáradságának gyümölcsét mindenkor biztosan és lehető gyorsan tető alá hozza.

A mezei munkásoknak országszerte nagy baját képezi, hogy a munkás egész évi megélhetésének eszközeit jóformán csak az aratás munkájával szerzi meg. Ha az aratás munkája csak évi készpénzszükségletét fedezhetné a munkásnak, aki mindennapi kenyerét másképp különösen bérbevett földeken könnyen megszerezhetné, azt hiszem a munkáskérdésnek legmérgesebb foga volna kihuzva. A magyar parasztnak a föld iránti előszeretete nem pusztán földéhség, hanem mindennapi szükségletei kielégítésének vágya. Ha a munkás tulajdon vagy bérlet földcskéjén a mindennapi szükséglet fedezésére szükséges gabonát, burgonyát, malac- és baromfi eleséget előállíthatná, boldog volna. De miként tehesse ezt a mi nagybirtoki és községi bérgazdasági rendszerünk mellett.

Az egész vonalon a vállalkozó főbérleti rendszer uralkodik, melynél a munkás vagy kigazda csak negyed-ötöd kézből jut bérletföldcskéhez, természetesen négy-ötösörös haszonbér fizetés fejében, mint amennyit

a birtokos a főbérletől eredetileg kap. Hogy ez nemcsak a Dunántul van így, hanem az ország más részeiben is, mutatja az, hogy Csongrádmegye alispánjának legutóbbi jelentésében maga az alispán és több közsegi jegyző erre szintén rámutat. De amily helyesnek tartom az ő megállapításukat, épp oly helytelen a következtetés, mert javaslatuk egyoldalul csak a községek és nem a munkásnép érdekében való. U. i. azt javasolják, hogy a nagy uradalmak birtokait a községek béreljék ki és a községek adják ki ugyanazon magas albérleti haszonbérékért a parasztnak és így a községek részére biztosítsák az eredeti és albérleti haszonbér közötti különbség. Hát olcsóbban kapja a munkás így a bérföldet? Nem. A nagybirtokosok azon földbirtokrészeket, melyeket eddig is albérlok parcellánként birtak, adják ki közvetlenül a munkásnépnek; de az Alföldön még annál is fontosabb, hogy a községi birtokok se főbérleti rendszerben kezeltesse, hanem amennyire szükséges közvetlenül a föld nélküli munkásoknak adassanak ki parcellánként. A községek semmit sem fognak veszíteni, a munkaviszonyok pedig javulni fognak. Ezt a rendszert a községi birtokoknál törvényhozási uton kellene általánosítani.

Szilassy Zoltán.

A tanács és a nemzeti küzdelem.

Amint előre jeleztük, a tanács vasárnap délelőtt tartotta meg azon ülését, amelyen báró Fehérvárynak a törvényhatósági bizottságok által a nemzeti küzdelemben hozott határozatok megsemmisítését kilátásba helyező leiratával foglalkozott.

A tanács javaslatát előre sejtette mindenki. Az ülésen Biró Károly dr. polgármester elnökölt. Rövid tanácskozás után egyhangulag kimondta a tanács, hogy eddig elfoglalt állás-

pontján semmit sem változtat, s a törvényhatósági bizottságnak június hó 30 dikán megtartott közgyűlésén a nemzeti ellenállásra vonatkozólag meghozott határozatát foganatosítja.

Eszerint unjoncot nem ad s az önkénytelen befizetett adót sem szállítja be az állami adóhivatalba, hanem azt a helybeli takarékpénztár és népbankba helyezi el kamatozás végett. Az elhelyezendő összeg különben is nagyon csekély, mert a befizetett összeg mindössze sem több 5200 koronánál.

Szabadka város törvényhatósági bizottsága és polgárai a tanácsnak ezen határozatából ismételtlen meggyőződhetnek arról, hogy a tanács minden eljárásával hű kifejezője a törvényhatóság akaratának s minden ellenkező burkolt, vagy burkolatlan gyanúsítás a közvélemény megtévesztését célozza.

Szabadka új számozása.

Szabadka szab. kir. város tanácsa fáradhatatlan buzgalommal működik azon, hogy a város fejlődését minden tekintetben előmozdítsa, a modern és elkerülhetetlenül szükségessé vált követelményekkel összeegyeztesse.

Nagy hátránya volt eddig Szabadkának az, hogy mostanig köröskint voltak a házak megszámozva. Sok panasz hangzott el emiatt ugy a község, de különösen a hatóságok részéről. Ezen a bajon segitendő, a tanács most dolgozik egy tervezeten, melyben a következő irányító eszmék foglaltatnak:

Az utcák sarkán az utcák nevét feltüntető táblák lesznek; a házakon a házszámon kívül az utca neve is jelezve lesz. Az utca neveit feltüntető táblákat és felszegezési költségeit a város, s a házszámokat feltüntető táblákat a ház- vagy telektulajdonosok fizetik.

Az utcák régi neveiket tartják meg. Új neveket az eddig névtelen utcák, vagy oly utca-részletek kapnak, amelyek nem tekinthetők az ugyanazon névvel bíró utca folytatásának. Ilyen utca például a Jókai-utca.

Az utcák egyik oldala páratlan, a másik páros számokkal lesz ellátandó. A tereken a házak folytatólagosan lesznek számozva.

A számozás az utcáknak a központhoz, vagy a központtól kiinduló terek vagy utcákhoz közelebb eső részén kezdődik és pedig a páratlan

Dr. Keiszler J. orvostudor
Vizgyógyintzete
Szabadka u. Mária-Terézia park, vasút mellett

Gyógy módok: massage, vizcura, szénsavas fürdők (nauheimi).
Villanyozás, továbbá orvosi torna
Telefon 211. sz. Prospectus

Javalva van: az idegbetegségeknél mint: idegesség, hysteria, főfájás, és szedülésnél
A légző szervek betegségeinél: tüdőhurut és nehéz légzésnél (asthma). — Gyomor és bélbajoknál: székrekedésnél. — Szív bajoknál: szénsavas fürdők (nauheimi). Rheuma és köszvénynél. Mérsékelt árak. Nyáron át frissítő fürdők.

számok a jobb, a páratlanok a bal házsoron lesznek elhelyezve.

Ha a központ irányítóul nem szolgálhat, akkor a számozás az utcának északra közelebb eső részén kezdődik.

Minden ház annyi oldalról kap számot, ahány utcáról vagy térről van bejárója.

A mérnöki hivatal a városnak régi és új számozási térképét fogja elkészíteni. A munkálatok nyilvános árlejtésen fognak kiadatni.

Kívánatos volna, ha a tanácsnak ez a tervezete minél előbb megvalósíthatnák.

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —
Budapest, július 17.

Ma ismét élénkség volt észlelhető a politikai világban. A vezérő bizottság délutáni ülése iránt általános volt az érdeklődés és a képzelhető esélyek felett sokat vitatkoztak a politikusok.

Természetesen nem esett ki a vita keretéből az Eötvös Károly epizód, mely a demagog elemek között nagy visszatetszést szült, de annál nagyobb buzgalommal dicsérték azok, akik az ország legszorosabb érdekeit tartva szem előtt, higgadtan, animozitás nélkül bírálják a helyzetet és szívből óhajtkák a békét.

Az Eötvös pénteki beszédéből még nyilvánosságra nem jutott részletek közé tartozik az, amit Eötvös Károly pénzügyi életünk katasztrófájáról mondott. Utalt arra, hogy állampirjainkat a külföldről visszaküldik, hitelünk megrendül s ha még sokáig tart ez a helyzet, akkor Magyarország nemsokára olyan koldus lesz, hogy igen sok időnek kell majd eltelnie, míg ismét vissza tudja állítani a pénzügyi ellensúlyt.

A politikusok nagy része különben a mai napon Budapestre érkezett. Apponyi Albert gróf még tegnap este jött meg Komáromból, Kossuth ma reggel érkezett Soltról, Bánffy Bécsből, Andrassy Tisza-Dobróól.

E sorok írója ma délelőtt hosszadalmasabban beszélt Apponyi Albert gróffal, aki a jelen helyzetben igen intranszignensnek vallja magát. Rendkívül bizik abban, hogy a nemzet többsége — bármi következzék — kitarthat a koalíció politikájára mellett.

— Még attól sem félek — mondotta — ha a kormány új választást rendez. Ennek csakis az lehet az eredménye, hogy a függetlenségi párt abszolút többséghez jut.

A vezérbizottság terveiről úgy nyilatkozott, hogy a legapróbb részletekig is intézkedni fognak a passzív rezisztencia országos szervezése dolgában.

Bánffy Dezső báró kijelentette előttünk, hogy bécsi utazása nem függ össze a politikával. Egy orvostanárt keresett fel.

Forradalom Oroszországban.

Varsó, jul. 17.

Lodzról jelentik, hogy amikor tegnap a Kamiena-utcán tüntetők vonultak elvörös lobogók alatt, a kozákok belelőttek a tömegbe. Az utca 10. számú házából a lakók kövekkel dobálták meg a kozákokat, mire ezek megostromolták a házat, 13 embert megöltek, hatot megsebesítettek, a ház többi lakóit pedig letartóztatták. Lodzi orosz hivatalnokok táviratot intéztek Pétervárra, mely táviratban a zsidók jogait korlátozó rendeletek fentartását követelik.

Lemberg, július 17.

Minszkből, Orosz-Lengyelországból jelentik, hogy a város teljesen olyan benyomást tesz, mintha ostrom alatt állana. Éjjel-nappal katonaság táborozik az utcákon és a tereken és a legkiméletlenebbül bánik el mindenkivel, ki az első parancsszóra nem engedelmeskedik. Dobpergés közt folyton új meg új csapatok érkeznek. Az üzleti élet és minden rendes közlekedés szünetel. A munkát az összes gyárakban beszüntették. A főbb utcákon a házak ablakait be-deszkázták.

Pétervár, július 17.

(Saját tudósítónktól). A cár elhárította, hogy ó-naptár szerinti július 22-én Moszkvába utazik és a népképviselőt küszöbön levő összehívását személyesen proklamálja. Egy másik tegnapi keletű moszkvai távirat azt állítja, hogy a cár utazását Suvalov meggyikolása miatt elhalasztotta. Erzsébet nagyhercegnő állítólag — felkérte a cárnét, hogy használja föl minden befolyását arra, hogy az utazás halasztást ne szenvedjen.

Péterváron eddig 2000 revolvért és 6000 bombát koboztak el és 40 titkos nyomdát fedeztek fel.

A szabadkai ipartestület közgyűlése.

A szabadkai általános ipartestület tegnap végre megtarthatta az idei közgyűlését, amely meglehetősen zivataros volt. Az első foku iparhatóságot Alapfy István kapitány képviselte. Az évi jelentéseket már ismertettük lapunkban, most csak a megjelent választások eredményéről számolunk be.

Két elnökjelölt volt: Pausics János és Kuthy György. Leadatott összesen 438 szavazat. Ebből Pausics János kapott 253-at, Kuthy György 185-öt. Elnöknek tehát 68 szótöbbséggel Pausics Jánost választották meg.

Az előjárásági tagokul megválasztottak:

Bartek Károly rézműves 245, Sefcsics Lajos asztalos 422, Fiedor József kocsigyártó 422, Knapcz Jakab borbély 245, Nánay Mihály szabó 422, Kuthy György mészáros

229, Bodits Lukács ács 422, Szankovics Ágoston magyar szabó 245, Moldoványi József asztalos 245, Andrassy György szijgyártó 422, Zódi János szürszabó 241, Kunzabó Mihály sütő 422, Tikviczky Péter késes 321, Jakity Mihály asztalos 245, Toth Lajos cipész 245, Malatinszky Jenő bádogos 245, Hoszmann János kovács 245, Vida György bogár 240, Kovács István csizmadia 245, Benke Dániel szobafestő 245, Gönczy Károly órás 240, Tikviczky János szuró 245, Hermann Frigyes cukrász 422, Szaghmeiszter Gyula női szabó 245, Molnár István papucsos 240, Wilhelm János cipész 245, Deák István lakatos 240, Vida István kaptafakészítő 245, Hadnagy Mihály kőműves 245, Stern Zsigmond cimfestő 245.

Póttagok: Horváth János harisnyaszövő, Löwy Mór kőfaragó, Muits István kovács, Kriz István kádár, Vaszits Péter lakatos, Puhálak Ferenc csizmadia, Vidákovics János mézesbábos, Fekete István szücs, Richter Dezső harisnyaszövő, Fogel Zsigmond bádogos.

Számvevők: Arnold Pál cipész 239, Hammang József puskaműves 422, Schamburg Gyula szabó 422.

Platz Bonifác esetei.

A szegedi tankerület főigazgatója azt a nyilatkozatot tette, hogy a szabadkaihoz hasonló esete még nem fordult elő, — ő mindig nagyon igazságos és elnéző volt az érettségien. E kijelentés óta halom számra tűntek fel a lapok hasábjain a terhelt bizonyítékok.

Ime egy újabb adat az eddig leközölt többi mellé: Zomborban történt.

Egy Hahn Lajos nevű diák a zombori főgimnáziumban érettségizett. Hahn Lajos az intézet legjobb tanulói közé tartozott. Mindenkor a legmesszebbmenő mértékben kielégítette tanárainak hozzá fűzött vártakozásait. A zombori izraelita nőegylet ösztöndíjat tűzött ki a zombori gimnáziumban legjobban tanuló, legszorgalmasabb szegény sorsu izr. vallásu diákja részére. Ezt az ösztöndíjat Hahn Lajos kapta éveken keresztül. Hogy a nyolcadik osztályban is ő volt a legjobb, legszorgalmasabb diák bizonyítja az a körülmény, hogy a tanári kar egyhangulag neki ítélte oda az ösztöndíjat.

De nem úgy Platz Bonifác, a fehérruhás főigazgató. Meghallgatja a diák okos feleletét, — de tán annak arca nem tetszván, folytonos kérdéseivel teljesen zavarba hozza a kis diákot, és a fiut, ki 8 esztendőn át jól végezte a tanulmányait, az érettségien, noha a tanári kar 8 tanára az az érettségien való feleletét is elfogadta, megbuktatta. Megbuktatta júniusban, megbuktatta a pótvizsgán szeptemberben és megbuktatta decemberben is.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Július 23. A szabadkai sport egyesület

football-versenye a szegedi atletikai klub csapatával a városligetben.

Július 30. A szabadkai vas- és fém munkásoknak cimbalomversenynyel egybekötött táncvigalma a városligetben.

— **Személyi hír.** Téry Ödön belügyminiszeri osztálytanácsos tegnap Szabadkán időzött és meglátogatta Biró Károly polgármestert.

— **Állategészségügyünk felülvizsgálása.** Tátray János, állategészségügyi felügyelő ma Szabadkán időzött, ahol felülvizsgálta az állatorvosi hivatalt és állategészségügyi intézményeinket. A felügyelő a tapasztaltak fölött meglegedését fejezte ki.

— **Lemondott képviselő.** Weinhardt Manó máv. felügyelő, a napokban nyugalomba vonult forgalmi főnök, törv.-hatósági bizottsági tagsgáról való lemondását ma bejelentette.

— **Felhívás a bácsbodroghmegyei méhészekhez.** Alulirt bizottság a Szabadka sz. kir. város, nemkülönben a vármegye területén lakó méhésztársak régi ohaját kívánja teljesíteni, amidőn a »Bácsbodrogh vármegyei méhészek egyesülete« megalakítása érdekében f. é. augusztus hó 20-án d. e. 10 órakor a helybeli városliget sörcsarnokában alakuló gyűlést tart, melyen az egyesületi alapszabályok, tisztviselői kar megválasztása stb. fogják a megvitatás tárgyát képezni. Jelentkezések s mindennemű kérdézködések dr. Dömötör M. Miksa urhoz intézendők. A szervező bizottság.

— **Halálozás.** Mukits Mátyás magánzó tegnap este hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése holnap délelőtt 10 órakor lesz a zentai uti halottas házból.

— **Honvédeink Mélykuton.** A szabadkai 6-ik honvéd gyalogezred legénysége Mélykut környékén tartja gyakorlatait, hol a magyarok szives fogadtatásban részesítik a nagy hőségben szenvedő magyar fiukat. A honvédek e hó 27-ig maradnak Mélykuton, onnan hazajönnek, hogy szent. hóban Lugos környékére menjenek a hadgyakorlatokra.

— **Nagy gabona égés.** Csókan, Zenta melletti Lederer-féle birtokon, mint onnan táviratozzák, meggyuladt egy gabona asztag. Az égés rohamosan terjed. A zentai önkéntes tűzoltóság kivonult és nagy erőfeszítéssel iparkodnak a tűz terjedését megakadályozni, de ez még eddig nem sikerült. Már a harmadik asztag is ég. A kár eddig körülbelül 10—15000 korona.

— **Életunt szerelmes.** Probojcsévics Lőrinc 20 éves pincér ma reggel a palicsi parkban öngyilkossági szándékból főbe lőtte magát. Életveszélyes sérüléseivel a kórházba szállították, de eddig még nem lehetett kihallgatni. Ismerősei azt hiszik, hogy szerelmi bánat adta kezébe a gyilkos fegyvert.

— **Agyonütötte a cséplőgép kezeke.** Tegnap hajnalban borzalmas szerencsétlenség történt a zimonyi uton. Szárics Lukendics Antal 24 éves napszámos Garay Mátyás vasuti alkalmazott tulajdonát képező cséplőgépet szállította egyik pusztára cséplés végett. A zombori uton a cséplőgép, amelyet hat ökör vontatott, megzőkent és a hatalmas lengkerék Száricsra

Weitzenfeld Márczell
kender, kötél, zsinag zsák, ponyva és lópokróc raktára
Telefon szám 190. SZABADKA Kovács-utca 294.

Gabona zsák 4 nyüstös 30, len zsák 40 krtól. Borszűrő zsák. és Vizmentős rostáló ponyvák négyzetméterenként 40 krtól.
Kötélárak, u. m.: istrán, kötőfék, rudálló kötelek stb. a legolcsóbb árban, csakis I. kenderből legjobb minőségben.
Tennis pályák teljes berendezése 100 K.
Függő ágy (hengematta) 3 korona — Halászháló, tornaszerek a legolcsóbb árban.
Lótakaró hálók 10 koronától kezdve. Lópokrócek gyári raktára

zuhant. A szerencsétlen ember egy jajszó nélkül szörnyet halt. A halálos baleset oka az volt, hogy a lengkerék nem volt elég erősen odaerősítve. A szerencsétlen áldozatot ma felboncolták s a cséplőgép tulajdonosa s gépésze ellen gondatlanság miatt az eljárást megindították.

— **Katonák mint botrányhősök.** Két 86. gyalogezredbeli katona az elmúlt éjjel egyik éjjeli mulatóhelyen olyan botrányt rendeztek, mely még a mi nem épen mintaszerű (közbiztonsági állapotaink mellett is párját ritkítja). A Lengyel utcában levő Benkő-féle nyilvános házban mulatozni kezdtek, de nem tetszett nekik az ottlevők viselkedése s e fölötti haragjukban törni zuzni kezdetek, s Pataki Sándor zenészt leakarták szurni, amiben a közbelépő rendőrök akadályozták meg őket. Azonban a rendőrök sem bírták egészen megfékezni a dühöngő katonákat, csupán egyiküknek szuronyát vették el. Ekkor odaérkezett a zászlóalj kéziltsége s azoknak végre sikerült lefegyverezni s a laktányába kísérni őket.

— **Hirhedt tolvaj Szabadkán.** Görög Béla, a hirhedt betörő és tolvaj ellen, kit a helybeli rendőrség megkeresésére szombaton Szegedről ide szállítottak, a nyomozó eljárás még mindig folyamatban van. Eddig már több helyben elkövett tolvajlást ismert be, még pedig a következőket: Özv. Kreutzerné lakásáról egy arany órát és láncot, Fazekas építész szobájából egy szoknyából pénztárcát 4 frt tartalommal, Tóth Antal tizti szolgától egy nickel órát, Piukovits Antal városi hivatalnok lakásáról pedig egy arany karcsatot lopott el. Valószínű, hogy még több operációja is napfényre fog kerülni. Egyelőre még a helybeli rendőrség vendége lesz.

— **Félholtra itatták.** Loch Róza 11 éves cselédeleány tegnap délután szomszéd ismerőseinek társaságába ment, hol nagyban folyt a mulatozás. A jó szomszédok olyan jól tartották italnemüekkel a gyermekeleányt, hogy ez 9 órakor már alig bírt hazavánszorogni a Katona-utcában levő lakására. Otthon annyira rosszul lett, hogy a kórházba kellett szállítani. Valószínűleg nagyfokú alkoholemregzés vett rajta erőt.

— **Ledobták a villamosról.** A Palicsról tegnap este 11 órakor jövő villamos utasai között nagy felháborodást okozott egy Magyar József nevű timárlegény botrányos viselkedése. A sanguinikusabb utasok közül néhányan utközben leszállították a türhetetlen utitársat. Magyar súlyosabb sérülést szenvedett és a kórházba szállították.

— **Tetten ért tolvaj.** Hollósi István felcsuthi kocsis tegnap délelőtt betért özv. Zauberné ószeres üzletében s egy ruhára kezdett alkudni. Egy alkalmas pillanatban felkapott egy nadrágot — a bolti állványról és kabátja alá rejtette. Az üzlettulajdonosnő azonban észrevette a hiányt és még idejekorán nyakoncsipette a menekülő tolvajt.

— **A ki pénz nélkül mulat.** Vass Mátyás csavargó tegnap délután betért a kis pipához címzett kocsmahelyiségbe, hol alaposan felöntött a garatra, mikor azonban fizetésre került a sor, kitűnt, hogy egy árva krajcár sem volt birtokában. A korcsmáros erre, nem a legkiméletebben, kitessékeltte az utcára. A fizetésektelen vendég erre bosszúból beverte a vendéglő összes ablakait, miközben súlyosabb sérüléseket szenvedett. Előbb a mentők, majd később a rendőrség vették pártfogásuk alá.

— **Ha jól és olcsón akarjuk szűkségünket beszerezni, cipő, kalap, fru öltönyök, uri és női divat cikkekben, úgy forduljunk a jóval megnagyobbított Versenyáru üzlethez Szabadka, papucs piac.**

Rejtélyes automobil.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 17.

A Kőbányai-uton, közvetlenül a magyar államvasutak gépgyárának közelében ma kora hajnali órákban az uttesten ege élettelen emberi test feküdt arccal a föld felé fordulva.

Egy arra menő napszamos ember a mozdulatlan emberi alakra felhívta a közelben posztoló — ügyeletes rendőrt, aki a hajnali szürkületben figyelmesebben tekintette meg a földön fekvő embert s csakhamar meggyőződött róla, hogy a szerencsétlen már kilehelte lelkét.

Nyakán hatalmas véres seb tátongott s úgy látszott, mintha bünténynek esett volna áldozatul.

A rendőrorvos megvizsgálta a holttestet, s konstataálta, hogy nemcsak a tarkóján, hanem derekán is megsebesült s valószínűleg bordatörést is szenvedett, halálát azonban közvetlen a nyak fölötti mély seb okozta.

A vizsgálat folyamán a gyilkosság kizártnak látszott, ellenben valószínű vált, hogy a szerencsétlen embert az éj sötétjében egy automobil gázolta halálra.

A további vizsgálat kiderítette azt is, hogy az éjjel ürületesen gyors iramban tényleg vágatott arra egy automobil, melynek tulajdonosát azonban mindeddig nem sikerült kinyomozni. Az automobilon egy nő és két férfi ült.

Kolozsváry ügyeletes rendőrtanácsos utasítást adott több detektíveknek a gyilkos gépkocsi kinyomozására iránt.

A szerencsétlen áldozat, mintegy 18—20 éves, jól öltözött iparosnak látszó fiatal ember. Zsebeiben semmi olyan irást nem találtak, ami kilétét igazolná s így személyazonossága eddig nem volt megállapítható.

TÁVIRATOK.

A háború.

Tokió, jul. 17. A japánok teljesen biztosítják Sachalin déli részének megszállását. 80 oroszot elfogtak. 14 tábortábori ágyut, 1 gépfegyvert és sok löszert zsákmányoltak. A japánok 70, az oroszok 160 embert vesztettek. Katsura miniszterelnök a császár megbízásából aláírta Fouin és Maki tolmács megkegyelmezési okiratát.

London, jul. 17. Londonból táviratozzák, hogy oda Pétervárról és Pekingből táviratok érkeztek, melyek egybehangzóan a béke legközelebbi létrejöttét befejezett ténynek mondják.

Gépkocsiszerencsétlenség.

Róma, július 17. A susa—mont-comosi nemzetközi automobilversenyen egy Rapid-féle automobil egy mértföldköbe ütközött és felborult. A bennülők nagy erővel kiröpültek és egy közülük meghalt, három pedig megsebesült.

Anarchisták uton Európa felé.

Berlin, jul. 17. A Vossische Zeitungnak telegrafálják Rómából: A newyorki olasz főkonzul táviratilag értesítette az olasz kormányt, hogy

a napokban két veszedelmes anarchista utnak indult Európa felé azzal a megbizással, hogy az olasz királyt és Loubet elnököt meggyilkolják.

A lipótszentmiklósi választás

Lipótszentmiklós, jul. 17. A választás rendben folyik. Délelőtt 11 órakor. Lányi 153, Stodola 356, Thuránszky 10.

MULATSÁG.

Nyári ünnepély. Az újvidéki Kohn Fülöp és Társa nagykereskedő cég személyzete f. évi augusztus hó első felében nagy nyári ünnepélyt rendez a lövölde összes helyiségeiben igen változatos és mulattató műsorral a nemrég megalakított újvidéki magánhivatalnokok és kereskedelmi alkalmazottak egyesülete pénztára javára. Ismerve egy a cég mint alkalmazottjai jó hírét bizton állithatjuk, hogy ezen multság egy erkölcsi mint anyagi tekintetében sikerülni fog.

SPORT.

Athletikai versenyek. A Bácska atletikai klub versenyei tegnap délután folytak le a palicsi versenypályán. A versenyek sport szempontból kitűnően sikerültek, ami a versenyeken résztvevők érdeme. Elismerést érdemelnek azonban a rendezők is, mert ilyen kifogástalanul rendezett versenyeknek Szabadka közönsége még nem volt szemtanuja. Közönség, dacára a magas helyáraknak, nagyon szép számban volt jelen. Ott láttuk a versenytéren dr. Biró Károly polgármestert, Vojnich Sándort, Vermes Bélát, Gyelmis Gerőt, Piukovich Józsefet, Raichl Ferencet, Lányi Mórt, Vermes Lajost. A páholyokat és ülőhelyeket szép hölgyközönség töltötte meg. A versenyek lefolyásáról tudósításunk a következő: 100 yardos síkfutás: Gruber Gyula idő 10⁴/₅ mp., Péchy Ernő, Holics Rezső. — Diszkoszvetés: Strausz Gyula 37.87 m., Kozla András 34.35 m., Banga Sámuel 33.37 m. — Távolugrás: Danér Béla 6.59 m., Péchy Ernő 6.35 m., Gruber Gyula 6.22 m. — 400 m. futás: Nagy József 55⁴/₅ mp., Holics Dezső. — Magas ugrás: Gónczy Lajos 1.70 m., Mamusich István 1.55 m., Polyákovich Elemér 1.55 m. — Súlydobás: Kozla András 13.1 m., Banga Sámuel 11.55 m., Gruber Gyula 10.78 m. — Rudugrás: Kiss Imre 3.19 m., Tuba Kálmán 3.15 m., Kazár Emil 2.85 m. — Gerelyhajítás: Csorna Kálmán 32.48 m., Kozla András 30.20 m. — Egy angol mérőföldes síkfutás: Nagy József 4 p. 56²/₅ mp., Penninger Gusztáv. Megjegyezzük végül, hogy Kozla András a súlydobásban az országos rekordot javította. A versenyeket táncmultság követte, mely ifju athletáinkhoz méltóan szórakoztatta a nagy számban résztvevő elölkehölgyközönséget. Referensünk, ki maga is aktív résztvevő a táncban, a jelenlevő hölgyközörsoruból a következők neveit közölte velünk s elnézését kéri a gyönyörű csokorból kimaradtaktól. Asszonyok: Czajlik igazgatóné, Farkas Jánosné, özv. Kis Imréné, dr. Mamuzsits Bódogné, Pausits Jánosné, dr. Petrovits Jánosné, Pietsch Ferencné, Prokesch Ignácné, Szórády Istvánné. — Leányok: Báics Katicza, Czajlik nővérek, Farkas nővérek, Groósz Mariska, Hegedüs Ilonka, Kiss Mariska Lendvay Teréz és Margit, Mamuzsits Mária, Mészáros Zsuzsika,

Pausits Teréz, Péits Matild, Prokesch Erzsike, Szárits nővérek, Szabó Etelka, Szórády nővérek, Stametzs Ilonka és Mariska, Zvorényi Margit stb.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Agyonkövezett falurossza.

Rettegett bicskázó, vakmerő verekedő volt Forczek Tamás Madaras bacsmegeyi községben, akit a falubeliek madarasi Rózsa Sándornak tituláltak. Szünet nélkül nyújtott alkalmat arra, hogy beszéljenek róla és "höstetteiről," migsem őt is, mint a legtöbb hozzá hasonlót, elérte végzete.

Április 15-én Juhász András és Gábor Ferenc odavaló lakosok egyik kocsmahelyiségben összeszólkaztak. A falu botrányhőse ezuttal is csakhamar a vitába keveredett s tétovázás nélkül akként adott sulyt jelenlétének, hogy belevágta bicskáját Juhászba s aztán megfutamodott.

Menekülése közben épen a községháza előtt vitte el az utja, hol a kapu nyitva lévén, bemenekült s a tanácssterem ajtaja mögött elbujt.

Juhász és Gábor utána siettek s látták, hogy hová menekült. Az utcáról követek szedtek föl s előbb az ablakon keresztül hajigálták feléje a kődarabokat s aztán behatolva addig verték fejéhez a követeket, mig kiszorították.

Érdekes a dologban, hogy mindez délelőtt 10 órakor történt s a faluházán senki sem vett tudomást a véres jelenetről.

A szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsa ma foglalkozott a bűntudgyel Marián Miklós elnöklete alatt s az önvédelemmel védekező vádlottakat erős felindulásban elkövetett halált okozó testi sértés büntetésben mondotta ki a bűnösknek. Juhász András 9 havi, Gábor Ferencet pedig 1 évi börtönbüntetésre ítélték.

Az ítélet ellen dr. Pap Sándor kir. ügyész sulyosbitásért, vádlottak és védőjük, dr. Klein Mátyás ügyvéd, felmentésért felebbezést jelentettek be.

REGÉNY CSARNOK.

A fekete boríték.

Németből: Körmöczy Ernő. 39.

— Itt a rejtély kulcsa, susogta, végre megtaláltam.

Odalépett a képhez, hogy félrevonja a lepelt, de amint kezét kinyújtotta, a szemközti levő szobából hárfahang ütötte meg fülét. Sohsem hallott, különös dallam volt; majd egyhangú, majd vadul csapongó. Alig hogy az első akkordot hallotta, ijedten borzadt meg a herceg s kezét homlokához szorítva nyögte:

— Oh ez a kép! Ez a kép!

A hárfa tovább játszott s kísérté az ének:

Manoli, Manol!
Oh te hü Manol!
Elég! Elég! Oh,
A szerelmes játék...
Anyá vagyok érzem,
Összetör egészen
E nehéz fal...
Manoli, Manol!
S megöli fiam...
Oh Manoli Manol!

Aztán abbahagyta; a herceg mozdulatlanul, pihegő kebelvel állt ott egy darabig, csakhamar leküzdötte izgatottságát s mint prédaleső tigris ugrott a képhez, letépte róla a fátyolt s ott látta maga előtt a képet. Egy mellkép volt. Alatta fekete be-tükkel egy név: Mihály!

XIX.

Egy utolsó kérelem.

A herceg megdöbbenve ugrott hátra; szemét abba az irányba szegezte, ahonnan a hárfahangot hallotta.

— Lehetséges? dadogta, nem, az nem lehet.

Az oldalajtót akarta fölnyitni, de erre nem maradt ideje, mert az hirtelen föltáruult és egy nő jelent meg a küszöbön. A herceg ijedt kiáltással lépett vissza.

— Germaine! szólt elámulva, de a másik percben már újra ott ült arcán az a fagyos nyugalom.

— Igen, én vagyok Mihály! felelte az özvegy, s te csodálkozol előlött, ugy-e? Csodálkozol, hogy annyi szenvedéstéljes hosszú év után ismét újra látsz?

Mihály hallgatott s úgy tett, mintha elakarna rohanni, de a nő utját állta.

— Oh ne szaladj tőlem, könyörgött az asszony, míg meg nem hallgatsz, nem bocsátlak el!

Mig az majd kővé meredve bámult maga elé, Germaine keresztbe fonta karját.

— Tíz év mult el azóta, hogy utoljára láttalak. Nemde holtnak hittél már azóta?

— Holthiredet jelentették nekem, de ez a tíz év nem ártott szépségednek, ellenkezőleg!...

Germaine keserűen nevetett.

— Gonyolódol, felelte, miként tudsz egy nőt ily szavakkal illetni, ki már az aggkor határán áll. Te még mindig a régi vagy, Mihály. De hallgass meg! Hallgass meg szájalomból. Mikor ott Normandiában a viszontlátás reménye nélkül elrugtál magadtól, elfeledtem szerelmemet s bosszút esküdtem, bosszút.

— Csakugyan?

— Oh te nem tudod, mire képes egy nő, kinek összetépték szívét! Engedelmes rabszolganőd lettem volna, ha te úgy akarod Mihály. Szívem minden csepp véréért szívesen adtam volna, hogy annak utolsóját is neked tartsam meg. De te hideg maradtál s a kétségbeesésbe üztél. S én minden jó érzést elfojtottam szívemben s lassan-lassan ápoltam a bosszút. Megtorlásra készültem. Egy körülmény aggasztott csupán. Ha tudja, hogy még életben vagyok, gondoltam, élémbe kerülhet s megengesztel; azért terjesztettem halálhíremet.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPÍTÓK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Egy üzlethelyiség

dr. Szilassy Mór házában, Deák-utca 3. szám, kiadó.

Világfürdőkön

és
üdülőhelyeken1 élvezhető egész hónapra át
1 koronáért

mert a »Bács megyei Napló« bárhova küldve
1 korona!

Vadkerten,

állomáshoz 15 percre,

74 holdas birtok,

benne 3 éves 16 holdas szőlőtelep,

kedvező árban eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Tiszta és jó

csomagolópapir

lapunk nyomdájában

kilónként is kapható.

A REKLÁM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, a legjobb és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos

LEOPOLD GYULA szerkesztő

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések
és tervezetek ingyen!

Palicson

a Leovics-villában

egy szoba butorral
azonnal kiadó.

Boros hordók

alig használtak, az ország legnagyobb bortermelőitől, kitűnő minőségben, minden nagyságban kaphatók

CZIGLER GYULA

kereskedőnél

Szabadka, VI. kör, Magyar-utca.

Első szabadkai

Bernstein-féle

kitűnő vizesugorka- és savanyupaprika-konzerv

készítése I. kör, Kölcsei u., a volt régi Schönstein-féle ecet-gyár.

Saját ház.

ECET-eszenc

eladás,

amelyért kezeskedem, hogy benne az ugorka és paprika állandó és kiváló kellemes izü.

Együttal értesitem a n. é. közönséget, hogy nálam naponta friss vizesugorkát lehet kapni.

Szíves pártfogást kér
Bernstein Emil.

Elsőrangú mű- és selyemfestőde!

Fő-utca 13. Fuchs József Ujvidéken. Fő-utca 13.

Mű-, vegy-tisztító és javító-intézet
uri és női öltönyök, díszítő- és butorszővetek, függönyök, szőnyegek,
csipke- és vígáruk számára,
legújabb amerikai system után.

50 hektoliter
siller bor

literenkint

13 krért eladó

Cim a kiadóhivatalban.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastagbetűkből 6 fillér Legkisebb hirdetés 30 fillér

Irodaszolga kerestetik 200 korona óvadékkal előkelő irodába azonnali belépésre. — Ajánlatok „Szorgalmas” jeligével a Bács megyei Napló főkiadóhivatalához címzendők Ujvidékre.

2500—3000 liter fehér és siller bor, jó minőségű, 16—18 kr. literje eladó. Cima kiadóhivatalban

Vesz használt tankönyveket

regényeket és zeneműveket az Antikvárium könyvkereskedés Szabadkán szemben a gymnasiummal. A világhírű „Progress” cigaretta hüvely fóráktár, Nikotin men es egyiptomi papír 100 hüvely egy doboz csak 9 kr., a legfinomabb egy doboz csak 11 kr. Levélpapír, írószer. Irodai felszerelések bámulatos olcók. Kölesön könyvtár havi díja 30 kr egyedül az Antikvárium könyvkereskedésében. Képes levelező lapok nagy választékban csak 1 kr drbjá az Antikváriumba.

Automobil 12—14 lóerejű 5 üléses, nyári tetővel, 2 heangeres, 4 sebességgel, francia gyártmány, kitűnő minőségben 2000 forintért eladó. Kormos Gyula és társa bankházában, V., Dorottya-utca 5. sz.

Varró leányok leányt keresek honvéd ruha elkészítéséhez. Aki már a varrásban jártassággal bír előnyben részesül. Cim Fazekas János férfiszabó VI. kör, Tompa-utca 5. sz.

Fűszerkereskedésnek vagy kores manák igen alkalmas ház, mely áll 1 szoba, konyha, pince és szűk-éges mellékkelységekből, juttányosan eladó. Bővebbet IV. kör, Párdi-utca 348. szám alatt.

Használt és új és pénzszekrények, valamint eredeti Wiese Frigyes és Wertheim F. és Társa-féle keveset használva, ajánl legolcsóbban a „Budapesti pénzszekrény-raktár” Budapest, V., Bálvány-u. 6.

Thiele-féle soványító-tea elismert hatásműködésű különlegesség kövértestűeknek. Egy csomag 2 K. Kapható Török József győgszerésznél Budapest, Király-u. 12.

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essenzia-Fluid

csak „KATONA-féle” „K. A.” védjeggyel!

Ovakodjunk tehát hatás nélküli külföldi utánzatok megrendelésétől és kérjünk határozottan csak egyetlen valódi gyártmányu KATONA-féle igazi Növény Essenzia-Fluidot, mely 12 üveg 4 kor., 1 üveg 40 fillér.

Minden olyan FLUIDOT, melyen nem áll rajta Katona név, vissza kell utasítani, mivel hamisított.

Budapest: Török József gyógyszer-tára; Kapható Szabadkán: Katona Agoston gyógyszerész Csernovits-utca; Wachsmann Jenő gyógyszerész Széchenyi-tér; Zalán Béla droguistás Kossuth-u; ifj. Hoffmann József gyógyszer-tára III. kör Zimonyi-ut.

Megvizsgálva és véleményezve!

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essenzia-Fluid

csak „KATONA-féle” „K. A.” védjeggyel!

Páratlan — nélkülözhetetlen — elérhetetlenül megbízható nagy gyógyhatású házi gyógyszer. Gyorsan gyógyít minden gyomor rendetlenséget, megszüntet gyomor- és hasgörcsöt. Kitűnő szer minden gyengeségben, étvágytalanságban stb Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a test erőfokozódását — a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Mint külszer, fényesen bizonyult köszvényről csuznál, tagszagatásnál stb.-nél.

Megvizsgálva és véleményezve!